

[Indenrigsministeren]

man se i bemærkningerne til forslaget. Den dér med igen at male en vis mand på væggen på dette område er der altså intet grundlag for, eftersom de allerfleste af disse stillinger vil kunne nedlægges ved naturlig afgang.

Jeg skal blot endnu en gang sige tak for tilsagnet om, at vi kan få denne sag ordnet så hurtigt som muligt, og kan altså også tilsi-ge, at jeg også for Hornbæks vedkommende er meget indstillet på, at vi tager en hurtig afgørelse. Det kommer som sagt an på de forhandlinger, jeg skal have med kommunaludvalgets medlemmer.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 93:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven.

Af Lenger (VS) m.fl.
(Fremsat 6/3 84).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Lovforslaget går ud på, at der skal foretages nogle ændringer i udlændingelovens udvisningsregler. Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at forslaget er fremsat på baggrund af en konkret udvisningssag, som er blevet afgjort ved domstolene.

Jeg synes nok, det kan virke lidt overraskende, at folketinget allerede nu bliver stillet over for lovforslag om ændringer i udlændingeloven. Lovens bestemmelser om udvisning har kun været i kraft i omkring 3/4 år, og venstresocialisternes lovforslag er såle-

des fremsat, før der har dannet sig en fast praksis hos domstolene vedrørende de nye reglers anvendelse.

Jeg vil videre gerne anføre, at det var et meget stort flertal, der vedtog udlændingeloven. Der var kun et enkelt parti, der stemte imod, og da det skete i maj-juni sidste år, er det overordentlig tidligt at ville kræve en ændring af lovgivningen.

Jeg synes også, det er noget overraskende, at et lovforslag fremsættes på baggrund af en enkelt sag, en enkelt afgørelse, der er truffet ved domstolene vedrørende en udlænding, som er dømt for handel med narkotika. Udvisningsafgørelser er jo yderst konkrete, og domstolens afgørelser træffes på grundlag af et omfattende materiale. Derfor synes jeg, man bør være varsom med at lade afgørelser i enkeltsager danne grundlag for ændringer i de generelle regler. En vurdering af, om der er behov for ændringer, synes jeg først bør ske, når der har dannet sig en fast praksis ved domstolene, og når det er sager, der er opstået efter, at lovgivningen er gennemført, og ikke som i dette tilfælde, hvor det drejer sig om overgangsbestemmelser.

Venstresocialisternes forslag går nærmere ud på, at der skal foretages ændringer af udlændingelovens §§ 22 og 23 om udvisning og i § 26 om de hensyn, der skal tages i betragtning ved vurdering af, om udvisning bør ske.

§§ 22 og 23 indeholder bestemmelserne om udvisning af udlændinge, som bor her i landet med henblik på varigt ophold, og som lovligt har boet her mere end de sidste henholdsvis 4 og 7 år.

Efter lovforslaget skal kravet om, at udlændingene skal have boet her de sidste 4 eller 7 år for at være omfattet af disse særlige lovmæssige begrænsninger i udvisningsadgangen, ændres, sådan at den afgørende bopælsperiode skal kunne sammenstykes af flere opholdsperioder, såfremt udlændingen i fraværsperioderne »har bevaret sit tilhørsforhold til det danske samfund«.

Om denne del af lovforslaget vil jeg sige, at de gældende regler om beregningen af bopælsperioden i udlændingslovens § 27 skal ses i sammenhæng med reglerne om bortfald af opholdstilladelser; det er §§ 17 og 18. Efter de gældende regler kan en udlænding i udvisningsreglernes forstand godt have boet her i landet i de sidste 7 år, selv om den pågældende i denne periode har været udrejst

[Justitsministeren]

af landet, f.eks. på ferie og studieophold, militærtjeneste o.lign., uden at opholdstilladelser af den grund er bortfaldet. Et sådant ophold i udlandet vil endog efter de gældende regler kunne tælle med ved opgørelsen efter § 22 eller § 23 af varigheden af udlændingens ophold her i landet, hvilket tilsyneladende ikke skal være tilfældet efter det foreliggende lovforslag, der på dette punkt vil virke som en stramning af reglerne.

Omvendt vil lovforslaget i visse tilfælde kunne have meget vidtgående konsekvenser, idet det giver mulighed for at sammenlægge opholdsperioder her i landet, som er adskilt af mange års ophold i udlandet, blot udlændingen kan siges at have bevaret sit tilhørsforhold til Danmark, f.eks. ved at den pågældendes fjerne slægtninge fortsat bor her.

Det ville efter min opfattelse være uheldigt, navnlig i betragtning af at vi ofte vil have med udlændinge at gøre, der, som i de tilfælde, vi her taler om, har gjort sig skyldige i alvorlige narkotikaforbrydelser, røverier eller lignende alvorlige forbrydelser. Hertil kommer, at lovforslaget i stedet for den klare afgrænsning, som i dag følger reglerne om bortfald af opholdstilladelser, knytter beregningen af de pågældende tidsrum, som jo er afgørende for den lovmæssige begrænsning af udvisningsadgangen, til et vagt og uskarpt kriterium, nemlig om udlændingen kan siges at have bevaret sit tilhørsforhold til det danske samfund.

Forslaget omfatter også en ændring af reglen i udlændingelovens § 26 om de hensyn, som bl.a. skal tages i betragtning ved udvisningsafgørelser. Efter forslaget skal der tages væsentlige hensyn til, om udvisningen vil ramme danske statsborgere, især ægtefælle og børn.

Efter min opfattelse angiver den gældende udvisningslovs § 26, pkt. 2, meget klart, at der skal tages hensyn til udlændingens personlige eller familiemæssige tilknytning til herboende danske eller udenlandske statsborgere.

Jeg kan altså ikke anbefale det foreliggende lovforslag.

Torben Lund (S):

Som justitsministeren nævnte, er det jo ikke så længe siden, at vi efter meget lang debat og mange forhandlinger her i folketin-

get fik vedtaget en udlændingelov, og det skete jo også med et meget stort flertal, et flertal, som også omfattede VS, forslagsstillerne til dette lovforslag. Ved tredjebehandlingen den 3. juni 1983 nævnte jeg, at vi ville følge overgangen til en civil instans som beslutningsmyndighed i udlændingesagerne meget grundigt, og at vi samtidig ville følge administrationen af udlændingeloven meget grundigt.

Vi har naturligvis studeret dette lovforslag grundigt inden førstebehandlingen, og jeg kan sige, at jeg er glad for, at justitsministeren allerede her ved førstebehandlingen har fortolket udlændingelovens § 26 derhen, at den efter sin ordlyd allerede nu omfatter en hensyntagen til de nære slægtninge, der er her i landet, dvs. ægtefæller og børn. Dermed mener jeg, at den del af forslagsstillerens forslag ikke længere er aktuelt. Jeg er enig med justitsministeren i, at den nuværende ordlyd af udlændingeloven dækker det, man ønsker i forslaget.

Hvad angår den anden del af forslaget, nemlig hensynet til at se bort fra en opholdsafbrydelse og dermed tage i betragtning, at man har haft ophold her i landet på et tidligere tidspunkt i forbindelse med udvisningsafgørelser, føler vi, det er for tidligt på nuværende tidspunkt at lave ændringer i loven, men jeg kan da godt have en vis forståelse for den holdning, man lægger for dagen fra VS' side. Hvis f.eks. en person, der har været her i landet i 15 år, men så er væk fra landet i 1½ år og derefter har været i landet i 6 år, betyder den restriktive eller ordrette fortolkning af loven, at man ikke vil kunne være omfattet af lovens § 22, altså af den gunstigste udvisningsregel. Det kan man måske nok sige er en barsk fortolkning, når den pågældende rent faktisk har været i landet i mit eksempel i 21 år og kun med 1½ års afbrydelse for 6 år siden.

Jeg har altså en vis forståelse for forslaget på det punkt, og jeg håber, at vi under udvalgsarbejdet trods alt kan finde ind i en bredere dialog om dette spørgsmål, så vi måske på en eller anden måde kan yde et fortolkningsbidrag til lovens ordlyd.

Flemming Hansen (KF):

[Flemming Hansen]

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Hagen Hagensen, er forhindret i at være til stede, skal jeg på hans vegne sige følgende:

Det konservative folkepartis gruppe henholder sig i det hele til justitsministerens bemærkninger og afviser forslaget.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg kan gøre det næsten lige så kort som den foregående ordfører og henholde mig til det, der er sagt om den korte tid, der er gået, siden vi har vedtaget det omfattende lovkompleks med et meget bredt flertal. Jeg synes, det er svært på indeværende tidspunkt at tale om en fast domspraksis, der har gjort sig gældende, og jeg er således meget enig i det, justitsministeren har sagt. Jeg er enig med hr. Torben Lund fra socialdemokratiet i, at der må gå lidt længere tid, end der er gået indtil nu i hvert fald, før vi bør begive os ind i en ændring af de enkelte lovparagraffer. Lad nu domstolene få tid til, at fortolke dem og lad os få nogle klare afgørelser, så vi kan se, hvordan domstolene opfatter vores stykke arbejde, nemlig udlændingeloven.

Ebba Strange (SF):

Som det er fremgået af nogle af de tidligere ordføreres indlæg, er vi nogle, der kan huske, hvor meget vi baksede med den gældende lov for et års tid siden, og at det i sidste øjeblik lykkedes at nå frem til en udlændingelov, som næsten hele folketingsstemme for. Det er selvfølgelig også baggrunden for de ordførere, der nu har sagt, vi skal vente lidt med at revidere den.

Jeg vil gerne være lidt mere positiv, og det vil jeg selvfølgelig være ud fra de ændringsforslag, SF udarbejdede til det forslag, der lå på bordet, og som SF ikke fik vedtaget. Vores ændringsforslag var væsentlig mere lempelige i deres udvisningsbestemmelser end det, der blev resultatet i loven. Vi diskuterede meget en 7 års regel og en 4 års regel og endte altså dér, hvor vi endte.

Jeg har besluttet mig for i dag at lytte godt efter, hvad især den socialdemokratiske ordfører sagde, for det, der skete for et års tid siden, var jo i realiteten, at der, efter at der var stillet en lang række ændringsforslag fra mange forskellige partiers side, blev indgået en aftale mellem socialdemokratiet på den ene side og regeringen på den anden, en af-

tale, som var af en sådan art, at vi andre kunne støtte den og stemme for det, der blev resultatet af den. Derfor er jeg selvfølgelig også interesseret i, hvad det egentlig er for en fortolkning dels justitsministeren, dels den socialdemokratiske ordfører lægger i begrebet 7 år og 4 år.

Efter lovens ordlyd er der for mig ingen tvivl om, at der står de sidste 7 år og de sidste 4 år, og sådan forstod jeg også justitsministeren. På den anden side forstår jeg på hr. Torben Lund, at vi godt kan diskutere, om de sidste 7 år nu også er de sidste 7 år, eller om det måske er noget andet end de sidste 7 år.

Den debat vil jeg meget gerne deltage i, fordi det jo er rigtigt, som det er sagt, at udgangspunktet for, at VS har fremsat dette forslag, er en meget konkret sag. Den skal jeg selvfølgelig ikke bruge folketingets talerstol til at gå ind i, jeg vil kun sige, at jeg blev forbavset – jeg vil ikke kommentere domstolens afgørelse – over den måde, man fra domstolens side vurderede opholdstiden på i den pågældende sag. Det forbavsede mig, og derfor synes jeg, det er udmærket, hvis vi kan komme til at diskutere, hvad disse årsmål betyder, sådan at vi kan være helt sikre på, at de betyder det, som folketingets flertal ville have dem til at betyde, og ikke noget andet. Hvis VS' forslag kan fremme denne proces, synes jeg altså, det er udmærket.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg tror, samtlige ordførere har nævnt, at det er kort tid siden, udlændingeloven blev vedtaget, og at den blev vedtaget med et stort flertal, og det vil jeg også understrege. Hvis vi ikke giver en ny lov tid til at virke, vil vi ustandselig kunne falde over tilfælde, hvor vi synes, at dette ikke var helt, hvad vi havde tænkt os. Derfor kunne vi, hvis vi indførte det princip, som VS er gået frem efter, ustandselig komme i den situation, at snart den ene, snart den anden detalje skulle rettes. Jeg er enig med dem, der har sagt, at der må lidt mere tid til.

Jeg vil gerne understrege, at selv om vi stemte for loven og der var så bredt et flertal, var der jo aldeles ikke enighed i alle enkeltheder. Den radikale gruppe syntes, at det værste ved den nye udlændingelov var, at man fortsat administrativt som indvandrer

[Bernhard Baunsgaard]

kan udvises af Danmark i nogle situationer, uanset hvor længe man har været her.

Der var også en enkelt anden ting, som vi aldrig fik gennemarbejdet ordentligt, og det er, om loven er helt så perfekt i forhold til EF, som den burde være; det er den nok ikke.

Det har været fremhævet, at der i udlændingeloven står noget med et krav om 7 års ophold. Jeg er enig i de antydninger, der har været om, at dette naturligvis ikke skal tages på den måde, at dette, at man har været her i 6 år og derefter er væk et stykke tid og så kommer tilbage, ikke tilsammen kan tælle lige så meget, som hvis man havde været her uafbrudt i 7 år. Så firkantet skal det ikke tages. Det hænger bl.a. sammen med, hvorfor man har været væk, hvor voldsom afbrydelsen har været, og hvad man har lavet i den tid, man har været væk fra Danmark.

Jeg mener, som man forhåbentlig allerede har forstået, at vi ikke bør ændre en lov som udlændingeloven på grundlag af en enkelt sag. Vi må have længere tid til at erfare, hvad der er sket, og hvis og når vi skal ændre udlændingeloven, er der for mig at se ting, der er endnu væsentligere end dette med åremålet.

Hvad angår familietilhørsforholdet, er der også et hensyn at tage til den danske familie, den danske kone, den danske mand, børnene osv., og det må da ligge bag ved lovens ord. Sådan opfatter jeg den i hvert fald.

Jeg ville sige det heroppefra, fordi det er klart, at man, når det drejer sig om en lov, der er under opbygning af praksis, vil lægge mærke til, hvad det egentlig er, folketinget har ment. Derfor kan det være nyttigt, at vi får denne diskussion på baggrund af, at der skal opbygges en praksis.

Birgith Mogensen (CD):

CD accepterer udlændingelovens udformning, som den er, og vil ikke være med til at rette så meget som ét komma.

Poulsgaard (FP):

Det var da klar tale.

Vi vil gerne være med til at rette både kommaer og punktummer, for vi mener, loven skulle strammes betydeligt op, men det er jo slet ikke det, dette lovforslag omhandler, det går i stik modsat retning. Deri ligger

absolut intet om, at vi er uvenlige over for udlændinge; der ligger simpelt hen det i det, at danske retstilstande primært skal være skrevet for danskere. De udlændinge, der kommer herop og følger lovgivningen, skal selvfølgelig behandles anstændigt og på en ordentlig måde, men vi skal ikke tage særlige hensyn til udlændinge i lovgivningen.

Derfor kan vi i hvert fald ikke støtte dette lovforslag.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Kristeligt folkeparti fortsætter med at afvise lovforslaget. Vi ved også noget om, hvilket stort arbejde der ligger bag, når så mange partier endelig kan blive enige om et eller andet. Jeg mener også, loven skal have mulighed for at virke, og vi tror også, at loven kan fortolkes sådan, at nogle af de ting, der gøres indvendinger imod, kan tilgodeses med den.

Lenger (VS):

Hvis vi nu ser bort fra, hvordan folk har forholdt sig til, at der faktisk foreligger et lovforslag, og hører på indholdet af, hvad der er sagt, mener jeg egentlig, at det kun var hr. Poulsgaard og fru Birgith Mogensen, der var uenige i det, der er indholdet i vores lovforslag, nemlig at der skal tages et større hensyn til ægtefælle, samlever eller børn, sådan at en udvisning ikke samtidig bliver en hård straf mod sagesløse, og at det er urimeligt, at en udlænding med f.eks. 2 gange 6 års ophold skal være ringere stillet end en udlænding med 7 eller 8 års samlet ophold. Det synes jeg da i det mindste er positivt.

Ministeren og en lang række af ordførerne fandt det overraskende, at vi fremsatte dette lovforslag allerede på nuværende tidspunkt. Man mente, at der først skulle danne sig en praksis, og man var forundret over, at vi havde fremsat det på baggrund af en enkelt sag.

Dertil vil jeg gerne sige to ting. For det første, at hvis ministeren mener, det er så vigtigt, at der dannes sig en fast praksis, forstår jeg ikke, at man netop i denne enkeltsag afviste en tredjeinstansbevilling. For det andet, at vi ikke fremsætter forslaget, alene fordi der har været en enkelt sag; det skyldes også, at man selv har bedt om det. I den kendelse, som østre landsret afsagde den 6.

[Lenger]

september 1983 om, at opholdet kun skulle regnes fra den seneste indrejse, uanset at der kun var tale om en relativt kort afbrydelse af et årelangt ophold, og uanset at tilknytningen var opretholdt under afbrydelsen, påpeger anklagemyndigheden selv i sit kæreskrift til landsretten, at der ikke af forarbejderne til bestemmelsen kan udledes noget om den situation, at et ophold har været afbrudt. Det gør det for os at se noget mere påtrængende, at man præciserer disse forhold, end alene dette, at der foreligger en enkelt sag.

Dertil kommer, at vi mener, at de ansætter til en praksis, som vi har set, er i strid med de intentioner, som flertallet havde i folketinget. Netop dette, at vi ser på forholdet til familie, ægtefælle, børn, var jo noget, som også sidste år var meget stærkt inde i overvejelserne, og vi har tilladt os at fortolke det, der dengang blev sagt, på den måde, at praksis er ved at udvikle sig i strid med de intentioner, som forelå, og så mener vi ikke, at man bare kan vente på, at der danner sig en praksis. Det ser ud til, at den går den forkerte vej.

Ministeren var også med slet skjult skadefryd inde på, at ophold af kortvarig karakter i udlandet, som vi har formuleret forslaget, ikke længere kunne medregnes. Nu er det vist meget sjældent, det vil være aktuelt at anvende det, men vi vil meget gerne ændre på vores forslag, sådan at der ikke bliver tale om en stramning, og gerne imødekomme ministerens indvending på det punkt; det er helt sikkert.

Det, jeg synes var det væsentligste i ministerens indlæg, var, at han meget klart sagde, at der, som han fortolkede lovteksten, skal tages hensyn til de familiære forhold og tages et selvstændigt hensyn til, om en udvisning vil virke som en straf på de tilbageblevne i familien. Sådan læser vi ikke det, der står, men vi er meget glade for, at ministeren sagde det i dag. Det er åbenbart ikke helt klart, men vi håber, at ministerens udtalelse vil blive hørt rundt omkring. Det eneste, vi så kan undre os over i denne forbindelse, er, hvorfor man ikke kunne præcisere det, når det ser ud, som om praksis går den anden vej.

Om hr. Torben Lunds indlæg vil jeg gerne sige, at han, skønt han forsøgte at skjule det, ikke helt kunne skjule, at han var positiv over for indholdet i forslaget, og det er selv-

følgelig udmærket. Også hr. Torben Lund pegede på ministerens fortolkning af § 26. Og det synes jeg er udmærket. Det er vel sådan med hr. Torben Lund, at viljen ser Vorherre på, så vi er meget spændt på, hvad det er for et fortolkningsbidrag, hr. Torben Lund vil bidrage med på et senere tidspunkt, eventuelt i forbindelse med retsudvalgets betænkning.

Hr. Bjørn Elmquist var også inde på spørgsmålet om, at der kun er gået kort tid, og at man mangler en fast domspraksis. Det har jeg omtalt, men jeg synes faktisk, at hr. Bjørn Elmquist kunne have sagt lidt om, hvordan han egentlig mener tilhørsforholdet til det danske samfund og muligheden for at sammenlægge flere forskellige ophold skulle være ved en stillingtagen til, hvor lang tid den pågældende har opholdt sig her i landet.

Til fru Ebba Strange vil jeg gerne sige tak for en positiv modtagelse. Jeg er enig med fru Ebba Strange i, at der faktisk står de sidste 7 år, og det kan man meget dårligt fortolke sig ud af. At der er gjort et forsøg nu, synes vi da er positivt, men det står der faktisk.

Endelig vil jeg sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at jeg er glad for, at også hr. Bernhard Baunsgaard præciserede, at man ikke kan opfatte dette her så firkantet, som det er formuleret i lovteksten.

Det, vi gerne vil, er at foretage en præcisering af udlændingeloven. Det går egentlig ikke videre end det. Vi havde den opfattelse, at de præciseringer, som vi ønsker at foretage, er helt i overensstemmelse med det, som flertallet mente her i salen.

Vi vil gerne tydeliggøre, at der i udvisningssager skal lægges større vægt på udlændinges tilhørsforhold til det danske samfund, og vi vil præcisere, at der skal tages hensyn til ægtefælle, samlever eller børn, sådan at en udvisning ikke samtidig bliver en hård straf mod sagesløse, som disse nærtstående familiemedlemmer vel må siges at være. Det er derfor, vi foreslår, at hensynet tages specielt frem i selve lovteksten. Det skulle ikke gerne være nogen ændring i forhold til de intentioner, som loven har.

Endelig opfatter vi det som nævnt som meget urimeligt, at en udlænding med f.eks. 2 gange 6 års ophold skal være ringere stillet end en udlænding med 7 eller 8 års samlet ophold.

[Lenger]

Men på baggrund af det, der er sagt, er jeg egentlig ganske tilfreds med denne førstebehandling, for jeg har forstået det sådan, at der i det mindste er et flertal, der mener det samme som os, og så håber jeg, det kan få nogle konsekvenser.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det bedste ved den debat, som forslaget har fremkaldt, er, at jeg opfatter det sådan, at der er en meget bred enighed i folketinget om, at vi har fået en ganske god udlændingelovgivning. Ikke således, at alle er 100 pct. tilfredse; det ville også være mærkeligt, i betragtning af at såvel fru Ebba Stranges parti som hr. Bernhard Baunsgaards parti og forslagsstillernes parti i sin tid stillede ændringsforslag. Men jeg har indtryk af, at man fra alle sider synes, at den nye udlændingelovgivning i det væsentlige var en landvinding og en god lov.

Det andet, som jeg synes er tilfredsstillende, er, at de allerfleste havde den opfattelse, at man ikke skal ændre en sådan lov for tidligt og for ofte. Jeg synes egentlig, at det er et særligt hensyn, der skal tages her; for det drejer sig om mennesker, der ganske naturligt må have noget sværere ved at tilegne sig en ny lovgivning, end hvad der gælder på de fleste andre områder. Derfor tror jeg også, det gælder om at have så megen ro som muligt om loven og administrationen af den.

Det var en nydannelse, da vi ved den nye lov bestemte, at domstolene skulle afgøre udvisningssager og også andre sager, og at flytningenævnene skulle bestemme, hvem der kunne få flytningestatus her i landet. Det var noget ganske nyt. Det var, synes jeg, et væsentligt skridt frem med hensyn til en bedre retssikkerhed. Men så må vi også behandle den på den rigtige måde. Når man mener, at en bedre retssikkerhed opnås ved, at domstolene og flytningenævnene behandler sagerne, synes jeg nok, at det kræver en vis tilbageholdenhed fra anden siden, bl.a. fra min egen side, med hensyn til at vurdere de afgørelser, man kommer til de to steder. Det siger jeg ikke så meget af hensyn til den debat som af hensyn til nogle synspunkter, der har været anført i en del af pressen om den sag, der har givet anledning til lovforslaget. Det kan ikke være rimeligt, når vi anmoder domstolene om at være bestemmende på

området, at man derefter fremsætter krav om at få at vide, hvad den administrative myndighed har af synspunkter i en sag, og hvordan den administrative myndighed bedømmer de domme, der er afsagt. Det bør ikke ske, for så har vi ikke opnået den retssikkerhed, som vi netop ville opnå ved at lade uafhængige domstole bedømme disse sager.

Jeg er glad for tilslutningen til det, jeg sagde om § 26, og vil gerne sige vedrørende mulighederne for at bedømme, hvordan den nu virker i praksis, at det er jo altså nu engang ikke alene lovens ord, de kan fortolkes, og undertiden fortolkes de på forskellig måde, som det også er sket her i salen, men der ydes også andre birag til de domstole, der skal bedømme sagerne, såsom bidrag gennem den oprindelige betænkning på de punkter, hvor denne betænkning fra udvalget er gældende efter den endelige lovgivning. Det sker efter folketingsudvalgets betænkning, efter de taler, der holdes i folketinget – selvfølgelig navnlig dem, der holdes inden lovens vedtagelse. De synspunkter, der er fremkommet her ved denne førstebehandling, bliver man også bekendt med og kan blive bekendt med ved domstolene, og her har man så altså fået yderligere fortolkningsbidrag, og det kan da kun være udmærket. Men jeg vil gerne gentage: afgørelsen må træffes af domstolene, og jeg går ikke ind på en drøftelse af den konkrete sag.

Torben Lund (S):

Nu er det sådan, at hvis man vælger en venlig måde at formulere sig på, så risikerer man at blive ædt med hud og hår, og det var det, hr. Lenger var godt i færd med. Jeg tror ikke, jeg på noget tidspunkt i mit første indlæg gav tilsagn om, at socialdemokratiet ville støtte det lovforslag, VS har fremsat. Tværtimod gav jeg til kende, at jeg synes, det er for tidligt at revidere selve loven. Derfor tror jeg da alligevel, at debatten her kan have haft en vis værdi, dels for fortolkningen af § 26, men for den sags skyld også for fortolkningen af opholdskravene i § 22 og § 23. Når jeg siger det, så skyldes det ikke, at jeg ikke mener, at »de sidste 7 år« betyder de sidste 7 år, som fru Ebba Strange var inde på, men så er det, fordi det jo ikke er sådan, hvis man ikke opfylder opholdskravene, at det så er en forpligtelse for domstolene at træffe

[Torben Lund]

udvisningsafgørelse. Derfor er der ikke noget i vejen for, at domstolene i den konkrete sag ville kunne tage hensyn til, at den pågældende på et tidligere tidspunkt har været her i landet i ganske mange år og dermed har fået en ganske særlig tilknytning til landet. Det synes jeg egentlig kan være vigtigt at vi får sagt her fra talerstolen, men jeg har bestemt ikke givet noget tilsagn om at støtte lovforslaget i den ordlyd, det foreligger her.

Lenger (VS):

Må jeg sige til hr. Torben Lund, at det, jeg med tilfredshed konstaterede, var, at han var enig i indholdet, og jeg har ikke forsøgt at æde ham med hud og hår. Jeg vil heller ikke forsøge at gøre det. Lad os nu se, hvad hr. Torben Lund siger, når vi kommer til andenbehandlingen, men det afgørende er, at han stort set var enig i indholdet, sådan opfattede jeg det i hvert fald.

Så vil jeg sige til ministeren, at jeg synes, han har en noget speciel opfattelse af domstolene i denne forbindelse. Vi har konstateret, at der er et område, hvor selv anklagemyndigheden siger, at det er vanskeligt at finde noget i forarbejderne, som man kan bruge til at arbejde ud fra. Man kunne måske sige, at der var et område, hvor det ikke rigtig var klart, hvad man skulle tage stilling på baggrund af. Jeg synes, at ministeren vel i virkeligheden siger, at domstolene decideret skal lovgive, ved at overlade til dem at fastlægge en praksis på et område, hvor lovgrundlaget og forarbejderne er meget, meget svage. Det er ikke den opfattelse, jeg har af domstolene. De skal have nogle love at gå ud fra, og de skal have et grundlag at tage stilling på, men at overlade dem et stort set tomt område i en lang periode og så bagefter tage stilling til, hvad man vil gøre i den anledning, synes jeg er noget betænkeligt, for der vil jo trods alt undervejs være nogle menneskeskæbner, der bliver afgjort af de selv samme domstole.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 104:

Forslag til lov om ændring af lov om rettens pleje. (Afskaffelse af retshåndhævelsesarrest).

Af Lenger (VS) m.fl.

(Fremsat 7/3 84).

Lovforslaget satte til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Forslaget fra venstresocialisterne er en genfremsættelse, og der har tidligere været en førstebehandling den 12. oktober 1983 af et tilsvarende forslag. Jeg gav dengang udtryk for, at jeg afviser forslaget. Jeg finder, det er ude af trit med det almindelige ønske i befolkningen om effektiv bekæmpelse og forebyggelse af ikke mindst de grovere former for kriminalitet.

Efter de gældende regler i retsplejelovens § 762 kan varetægtsfængsling af hensyn til retshåndhævelsen kun ske, hvis sigtelsen er særlig bestyrket, og hvis der er tale om alvorlige former for kriminalitet. Som jeg fremhævede under den tidligere behandling af lovforslaget, er reglernes udformning udtryk for, at der skal udvises forsigtighed med anvendelsen af retshåndhævelsesarrest, og det er da også mit indtryk, at domstolene udviser tilbageholdenhed ved anvendelsen af disse regler. Efter min opfattelse vil det være helt uacceptabelt at afskaffe muligheden for at varetægtsfængsle af hensyn til retshåndhævelsen. Jeg tror, at langt de fleste ville finde det stødende for retssikkerheden, hvis man ikke kunne varetægtsfængsle f.eks. i drabssager og i grove voldtægtssager.

I øvrigt vil jeg gerne sige, at vi endda har to lovforslag fremsat af regeringen, der vedrører retsplejeloven. Det vil altså sige, at forslagsstillerne, hvis de ønsker det, når vi nær frem til anden og tredje behandling af disse lovforslag, har mulighed for at stille æn-